

FRV/2017/ADVIES-01b

CFAI/2017/AVIS-01b

04/07/2017

**Advies van de Federale Raad voor
Verpleegkunde betreffende het
functiemodel voor de verpleegkundige
zorg van de toekomst (studies en
opleiding)**

**Avis du Conseil Fédéral de l'Art
Infirmier concernant le modèle de
fonctions pour les soins infirmiers
du futur (études et formation)**

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

Gezondheidszorgberoepen en Beroepsuitoefening

Federale Raad voor Verpleegkunde
Victor Hortaplein 40, bus 10 - 1060 Brussel

www.health.fgov.be

Direction générale Soins de Santé

Professions des Soins de Santé et Pratique
Professionnelle

Conseil fédéral de l'art infirmier
Place Victor Horta 40, bte 10 – 1060 Bruxelles

www.health.fgov.be

FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER
<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende het functiemodel voor de verpleegkundige zorg van de toekomst (studies en opleiding)</i>	<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant le modèle de fonctions pour les soins infirmiers du futur (études et formation)</i>
FRV/2017/ADVIES-01b	04/07/2017 CFAI/2017/AVIS-01b

<p><u>Oorsprong</u></p> <p>In overeenstemming met de beleidsprioriteiten voor de legislatuur 2014 - 2018 van de Federale Raad voor Verpleegkunde (advies 2014-03 van 18 november 2014) en binnen het vervolg van de adviezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • betreffende het beroeps- en competentieprofiel van de verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg als objectieve basis voor het toekennen van de beroepstitel van verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg (advies 2015-04 van 1ste april 2015) • betreffende het beroeps- en competentieprofiel van de verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg (advies 2016-01 van 12 januari 2016) <p>brengt de federale raad voor verpleegkunde dit advies betreffende het functiemodel voor de verpleegkundige zorg van de toekomst uit.</p> <p>Het functiemodel voor de verpleegkundige zorg is de synergie van de reflecties van de ad hoc werkgroep opgericht binnen de Raad en samengesteld uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leden van de FRV • verpleegkundigen van diverse opleidingsniveaus (gaande van gebrevetteerde tot masters in de verpleegkunde) en die op verschillende plaatsen hun beroep uitoefenen (ziekenhuizen, thuiszorg, woonzorgcentra, onderwijs, ...) <p>Een bredere consultatie van het beroep van verpleegkundige werd georganiseerd op 8 november 2016 tijdens de “buitengewone” Plenaire vergadering van de Federale Raad voor Verpleegkunde.</p> <p><u>Advies van de FRV</u></p> <p>Het functiemodel voor de verpleegkundige zorg heeft de ambitie een meer adequaat antwoord te geven op de behoeften van de patiënt en de uitdagingen voor de volksgezondheid van de toekomst. De uitwerking is gebaseerd op:</p>	<p><u>Origine</u></p> <p>Conformément aux priorités politiques pour la législature 2014 – 2018 du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier (avis 2014-03 du 18 novembre 2014) et dans le prolongement des avis :</p> <ul style="list-style-type: none"> • concernant le profil professionnel et de compétence de l'infirmier responsable de soins généraux comme base objective pour l'octroi du titre professionnel d'infirmier responsable de soins généraux (avis 2015-04 du 1er avril 2015) ; • concernant le profil professionnel et de compétence de l'infirmier responsable de soins généraux (avis 2016-01 du 12 janvier 2016) ; <p>le Conseil Fédéral de l'Art Infirmier émet le présent avis concernant le modèle de fonctions pour les soins infirmiers du futur.</p> <p>Le modèle de fonctions pour les soins infirmiers est la synergie des réflexions du groupe de travail ad hoc constitué au sein du Conseil et composé :</p> <ul style="list-style-type: none"> • de membres du CFAI • d'experts de la profession infirmière de différents niveaux de formation (gradués, brevetés, Masters) et de différents lieux d'exercice (hôpitaux, domicile, MR/MRS, enseignement, ...) <p>Une consultation élargie de la profession infirmière a été organisée le 8 novembre 2016 lors d'une réunion Plénière « extraordinaire » du Conseil Fédéral de l'art infirmier.</p> <p><u>Avis du CFAI</u></p> <p>Le modèle de fonctions pour les soins infirmiers a pour ambition d'apporter une réponse plus adéquate aux besoins du patient et aux enjeux de santé publique du futur. Son élaboration est basée sur :</p>
--	--

FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE		CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER
<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende het functiemodel voor de verpleegkundige zorg van de toekomst (studies en opleiding)</i>		<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant le modèle de fonctions pour les soins infirmiers du futur (études et formation)</i>
FRV/2017/ADVIES-01b	04/07/2017	CFAI/2017/AVIS-01b

<ul style="list-style-type: none"> • de nationale en internationale wetenschappelijke literatuur • het ruimere kader van de evolutie en tendensen van de behoeften en van de context van gezondheidszorg • de evolutie naar een gezondheidsmodel gericht op de cliënt • de ontwikkeling van de verpleegwetenschappen • de onderzoeksresultaten die het belang van een ondersteunende werkomgeving voor de beroepsuitoefening benadrukken • de hervorming van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen (ex KB. n° 78) • de visie van de toekomstige verpleegkundige zorg over alle sectoren en activiteiten heen • de mogelijkheid om te evolueren binnen het verpleegkundig beroep rekening houdend met de Belgische, Europese en mondiale vereisten <p>Het functiemodel voor de verpleegkundige zorg van de toekomst wordt in 3 categorieën met 6 verschillende functies onderverdeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de algemene zorgen: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zorgassistent ✓ verpleegkundige • de gespecialiseerde zorgen <ul style="list-style-type: none"> ✓ gespecialiseerde verpleegkundige ✓ verpleegkundig consulent • advanced practice nursing <ul style="list-style-type: none"> ✓ verpleegkundig specialist ✓ klinisch verpleegkundige onderzoeker <p>De FRV heeft het profiel voor elke functie goedgekeurd (zie bijlage), nu kunnen de reflecties over de vertaling naar van competentieprofielen aanvangen.</p> <p>De FRV herinnert eraan dat het beroeps- en competentieprofiel van de verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg al bestaat en werd goedgekeurd op 1 april 2015 en 12 januari 2016.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • la littérature scientifique nationale et internationale • l'évolution des besoins en santé et du contexte de santé • l'évolution vers un modèle de santé centré sur le client • le développement des sciences infirmières • les résultats de recherche qui démontrent l'importance d'un cadre de travail favorable à l'exercice professionnel • la réforme de la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé (anciennement A.R. n° 78) • la vision des soins infirmiers de futur pour l'ensemble des secteurs d'activités • l'opportunité pour la profession infirmière d'évoluer en tenant compte des impératifs belges, européens et mondiaux <p>Le modèle de fonctions pour les soins infirmiers du futur est subdivisé en 3 catégories avec 6 fonctions différentes :</p> <ul style="list-style-type: none"> • soins généraux : <ul style="list-style-type: none"> ✓ assistant de soins ✓ infirmier • soins spécialisés <ul style="list-style-type: none"> ✓ infirmier spécialisé ✓ infirmier consultant • soins de pratique avancée <ul style="list-style-type: none"> ✓ infirmier de pratique avancée ✓ infirmier chercheur clinicien <p>Le CFAI a approuvé le profil pour chaque fonction (voir en annexe), les réflexions afin de transmettre les avis sur les profils de compétences vont être entamées dans la foulée.</p> <p>Le CFAI rappelle que le profil professionnel et de compétences de l'infirmier responsable de soins généraux existe déjà et a été approuvé le 1er avril 2015 et le 12 janvier 2016.</p>
--	---

FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER
<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende het functiemodel voor de verpleegkundige zorg van de toekomst (studies en opleiding)</i>	<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant le modèle de fonctions pour les soins infirmiers du futur (études et formation)</i>
FRV/2017/ADVIES-01b	04/07/2017 CFAI/2017/AVIS-01b

De FRV raadt de volgende studies en opleiding voor de verschillende functies aan:

- voor zorgassistent : HBO 3 jaar (180 ECTS) overeenkomstig niveau 5
- voor de verpleegkundige: bachelor 4 jaar (240 ECTS) overeenkomstig niveau 6
- voor de gespecialiseerde verpleegkundige: minimum 20 ECTS in de specialisatie na de verpleegkundige opleiding overeenkomstig niveau 6
- voor de verpleegkundig consulent: 20 ECTS na de opleiding van gespecialiseerde verpleegkundige overeenkomstig niveau 6
- voor de verpleegkundig specialist: Master in 2 jaar (120 ECTS) na de verpleegkundige opleiding of een specialisatie, overeenkomstig niveau 7
- voor de klinisch verpleegkundige onderzoeker: doctoraat overeenkomstig niveau 8

Het functiemodel voor verpleegkundigen zal zorgen voor doorgroeimogelijkheden en leiden tot een betere mobiliteit binnen de zorginstellingen. Het zal de aantrekkelijkheid van het beroep verhogen en meer mensen bewust doen kiezen voor een verpleegkundige carrière.

Deze verschillende functies moeten ook van toepassing zijn in de structuur van alle verpleegafdelingen, sectoren activiteiten.

De FRV heeft, conform zijn bevoegdheden, het beroepsprofiel van de zorgassistent voor het beoefenen van de verpleegkunde gedefinieerd. Het staat elke andere raad vrij, indien nodig, het initiatief te nemen om te bekijken welke ondersteuning de zorgassistent in hun domein kan betekenen.

Het functiemodel voor de verpleegkundige zorg van de toekomst is niet van toepassing voor professionals van diensten die zorgen voor mensen in het kader van de "care" in verwijzing naar de hervorming van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen (voorheen KB 78). De FRV vindt het niettemin noodzakelijk om een

Le CFAI recommande les études et les formations suivantes pour les différentes fonctions :

- pour l'assistant de soins : HBO en 3 ans (180 ECTS) correspondant au niveau 5
- pour l'infirmier : bachelor en 4 ans (240 ECTS) correspondant au niveau 6
- pour l'infirmier spécialisé : minimum 20 ECTS dans la spécialisation après la formation d'infirmier correspondant au niveau 6
- pour l'infirmier consultant : 20 ECTS après la formation d'infirmier spécialisé correspondant au niveau 6
- pour l'infirmier de pratique avancée : master en 2 ans (120 ECTS) après la formation d'infirmier ou d'une spécialisation correspondant au niveau 7
- pour l'infirmier chercheur clinicien : doctorat correspondant au niveau 8

Le modèle de fonction pour les soins infirmiers conduira à des opportunités de carrière et à une meilleure mobilité au sein des institutions de soins. De ce fait, l'attractivité de la profession sera accrue et attirera plus de candidats à choisir une carrière dans les soins infirmiers.

Ces différentes fonctions doivent également s'inscrire dans la structuration du département infirmier de chaque secteur d'activité.

Le CFAI, conformément à ses compétences, a défini le profil professionnel de l'assistant de soins pour l'exercice de l'art infirmier. A chaque conseil professionnel, le cas échéant, de prendre l'initiative pour entrevoir le soutien que peut apporter l'assistant de soins dans leur profession respective.

Le modèle de fonctions pour les soins infirmiers du futur ne comprend pas les professionnels des services aux personnes dans le cadre du « care » en référence à la réforme de la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé (anciennement A.R. n° 78). Toutefois, le CFAI estime qu'il est impératif de développer une relation de subsidiarité entre ces

FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER
<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende het functiemodel voor de verpleegkundige zorg van de toekomst (studies en opleiding)</i>	<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant le modèle de fonctions pour les soins infirmiers du futur (études et formation)</i>
FRV/2017/ADVIES-01b	04/07/2017 CFAI/2017/AVIS-01b

subsidiariteitsrelatie te ontwikkelen tussen deze professionals van diensten die zorgen voor mensen en beoefenaars van de verpleegkunde. Deze relatie moet worden opgebouwd in overleg met de verschillende actoren van de federale niveaus en de gefedereerde entiteiten.

Bijlagen:

- Schema van het functiemodel voor de verpleegkundige zorg van de toekomst
- Beroepsprofiel van de zorgassistent
- Functieprofiel van de gespecialiseerde verpleegkundige
- Functieprofiel van de verpleegkundig consultant
- Functieprofiel van de verpleegkundig specialist
- Functieprofiel van de klinisch verpleegkundig onderzoeker

professionnels des services aux personnes et les praticiens de l'art infirmier. Cette relation doit être construite en concertation entre les différents acteurs du Fédéral et des entités fédérées.

Annexes :

- Schéma du modèle de fonction pour les soins infirmiers du futur
- Profil professionnel de l'assistant de soins
- Profil de fonction de l'infirmier spécialisé
- Profil de fonction de l'infirmier consultant
- Profil de fonction de l'infirmier de pratique avancée
- Profil de fonction de l'infirmier chercheur clinicien

Edgard Peters

Voorzitter van de Federale Raad voor
Verpleegkunde

Président du Conseil fédéral de l'art infirmier